

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
Кафедра теорії і методики музичної освіти та хореографії

**ПЕДАГОГІКА МИСТЕЦТВА
ДЛЯ КУЛЬТУРНОГО ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОСТІ
ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

(8-10 листопада 2018 року)

Мелітополь, 2018

УДК: [378.013.43:7]:316.612(06)

П24

Друкується згідно рішення Вченої Ради Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького протокол № 4 від 21.11.2018

Рецензенти:

Лабунець Віктор Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва, декан педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Антоненко Олександр Миколайович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

П 24 Педагогіка мистецтва для культурного зростання особистості впродовж життя: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мелітополь, 8-10 листопада 2018 р.) / Відповід. ред. Н.А.Середа. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. –186 с.

ISBN 978-617-7566-48-8

Збірка містить тези і статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Педагогіка мистецтва для культурного зростання особистості впродовж життя”. Розкриваються такі питання: соціокультурний та людинотворчий вимір педагогіки мистецтва; аксіологічні максими педагогіки мистецтва у контексті актуальних методологічних підходів до теорії і практики освіти впродовж життя; сучасні тенденції у вивченні теоретичних і практичних проблем культурного зростання особистості засобами педагогіки музичного мистецтва, художньої культури та хореографії; дослідно-експериментальна робота молодих науковців та студентів з проблем музичної, художньої та хореографічної освіти; експериментальна педагогіка мистецтва для культурного зростання школяра в системі неформальної та формальної освіти; освітня реальність музично-педагогічних інновацій: реконструкція досвіду.

Матеріали збірки будуть цікавими для студентів, магістрантів і аспірантів факультетів мистецтв, учителів і викладачів мистецьких дисциплін та хореографії у закладах загальної, спеціалізованої середньої та вищої освіти.

Відповідальність за наукову коректність і оригінальність текстів несуть їх автори.

ISBN 978-617-7566-48-8

УДК: [378.013.43:7]:316.612(06)

©Н.А.Середа, 2018

ЗМІСТ

Тези

Багрій Т. Є. ПЕДАГОГІЧНИЙ АРТИСТИЗМ ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
Білецька М. В., Федорова О. В. ПРОБЛЕМИ СКРИПІЧНОЇ ВИКОНАВСЬКОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	9
Брежнєва С. Б. ОСВІТНЯ РЕАЛЬНІСТЬ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ: РЕКОНСТРУКЦІЯ РОЗВИТКУ ЕТНОКОНФЕСІЙНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ МЕНОНІТІВ-КОЛОНІСТІВ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ (КІНЕЦЬ ХVІІІ – ПОЧАТОК ХХ СТОЛІТТЯ)	13
Василенко Л. М. АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ-МУЗИКАНТІВ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ КОНЦЕРТНОГО ВИКОНАННЯ	17
Власенко Е. А., Суптеля О. О. ОПТИМІЗАЦІЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	21
Власенко М.І. РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-ВОКАЛІСТІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	25
Верещагіна-Білявська О. Є. СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ МУЗИКИ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	27
Врубель Г. Ф. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ФОРМУЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ “ДИРИГЕНТСЬКА КОМПЕТЕНЦІЯ”	31
Гайдай К. О. ОСНОВНІ ТРУДНОЩІ ВИКОНАВСЬКОГО ВТІЛЕННЯ ПОЛІФОНІЧНИХ ТВОРІВ	34
Германова Д.О. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ПІДЛІТКІВ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	37
Губіна Л. О. УМОВИ РОЗВИТКУ СПІВАЦЬКОГО ГОЛОСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	40
Гунько Н. О. СИСТЕМНО-СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД У ВОКАЛЬНО-МЕТОДИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	42
Коваленко Л. В. ЗНАЧЕННЯ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ В ВОКАЛЬНО-ХОРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА	46

Коваленко Н. М. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ МУЗИЧНОГО НАПРЯМКУ В АЗОВСЬКІЙ ДИТЯЧІЙ ШКОЛІ МИСТЕЦТВ	49
Козловська І.В. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО СВЯТКОВИХ ЗАХОДІВ	53
Колоніна Л. Г. ФАКТОР “ЗРІЛОСТІ” ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ В УМОВАХ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	55
Кулага Т. О. CONTEMPORARY MUSIC AS A CIVILIZATIONAL PHENOMENON OF POSTMODERN	60
Куценко Н. А. СОЦІОКУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ	64
Любар Р. О. Шапкіна Н. С. МЕТОДИЧНІ СИСТЕМИ РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	69
Малацай Н. О. КУЛЬТУРНЕ ЗРОСТАННЯ НОВОГО ПОКОЛІННЯ ОСВІТЯН ШЛЯХОМ ПРОВЕДЕННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	71
Мартинюк А. К. ВИЗНАЧНІ ПЕРСОНАЛІЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ХАРКОВА В НАУКОВОМУ ОСМИСЛЕННІ ПРОФЕСОРА ІНЕССИ ГУЛЕСКО	73
Мартинюк Т. В. СТИЛЬОВІ КОНСТАНТИ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ШКОЛИ ОЛЕКСАНДРА МИШУГИ	77
Масалова Т. О. РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ В УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	81
Мержева Л. Ф. АРТИСТИЗМ ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ДИРИГЕНТСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	84
Мітєва А. М. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	88
Молодих М. О. РИТМІЧНЕ ПОЧУТТЯ ЯК ОСНОВА МУЗИКАЛЬНОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	91
Мочона Т. В. КРЕАТИВНІ МЕТОДИ ВИХОВАННЯ ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОСТІ ЮНИХ ПІАНІСТІВ	93
Назаренко І. М., Панченко Г. П. ДІАГНОСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНOSTІ МОТИВАЦІЙНО-ПОТРЕБОВОЇ СФЕРИ МАЙБУТНЬОГО ХОРЕОГРАФА	96

Окороков У.І. ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНО-РИТМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ЗАНЯТТЯХ "РИТМІКА"	100
Панченко Г. П., Федоров М. П. ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ	103
Пархоменко Е. К. ГОТОВНІСТЬ УЧНІВ-ПІАНІСТІВ ДО ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ ЯК СКЛАДОВА МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОГО ДОСВІДУ	105
Переверзєва О. В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	109
Рулевська Ю.О. АДАПТАЦІЯ РЕЖИСУРИ МУЗИЧНО-ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ ДО ПОТРЕБ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	113
Сегеда Н.А. ПРОЕКТИВНИЙ І ТРАНСКОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХОДИ В МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ ДЛЯ КУЛЬТУРНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА	116
Сокол В.В. РОЛЬ ПІСЕННОГО ФОЛЬКЛОРУ У ФОРМУВАННІ ХУДОЖНЬОГО СВІТОГЛЯДУ СПІВАКА	118
Сопіна Я. В., Сопін О. І. АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ ДО ПРОЕКТНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТЬОГО ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	121
Стотика І. Г., Яциченко Г. В. РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ ТЕХНІКИ ПІАНІСТА У ІСТОРИЧНОМУ ДИСКУРСІ	124
Терещенко С. В. МИСТЕЦЬКИЙ АСПЕКТ СУТНОСТІ КРЕАТИВНОСТІ ПІДЛІТКА У КОНТЕКСТІ АКТУАЛЬНИХ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ	126
Харченко Ю. Т. СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	130
Цзі Лей ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЯК ПРОБЛЕМА ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ	134
Червонська Л. М., Зборовський О. С. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ХОРЕОГРАФІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ	138

Все це сприятиме розвитку у дітей почуття прекрасного, піднесеного, адже дитина відображатиме реальну дійсність, єдність і протилежність змісту і форми насамперед емоційно, шляхом створення художніх образів, а вже потім раціонально, за допомогою узагальнень і понять.

Дитяче свято, як і будь-який інший витвір мистецтва, повинно бути цілісним художнім образом. Завдяки вибудованій композиції, дитячі свята сприйматимуться як єдиний живий організм, що не може бути позбавлений будь-якого зі своїх компонентів. Організатор дитячого свята у навчальному закладі поєднує в собі функції драматурга (сценариста) і режисера (постановника).

Сучасним підходом в організації передсвяткової фази свята є використання ароматів, світлових композицій тощо. Підключення відповідних систем сприйняття учасників свята значно розширить палітру активізованих каналів, а значить забезпечить тотальне сприймання ідеї й теми святкової програми.

Кожне дитяче свято покликане і спроможне виконати систему методичних завдань, серед яких виокремлюємо наступні:

– закріплення сформованих морально-етичних переконань, ціннісних орієнтирів та установок дитини;

– підвищення рівня самосвідомості, самозначущості дитини за рахунок реалізації виконавських та імпровізаційно-творчих здібностей дітей і отримання позитивної оцінки за її результатів;

– поглиблення та розширення обізнаності дітей про явища дійсності (їх систему, компоненти, взаємозалежності елементів, причинно-наслідкові зв'язки тощо);

– актуалізація художньо-естетичних здібностей дитини шляхом поліпшення певних практичних показників внаслідок високої вмотивованості на свято та багаторазового закріплення опанованого матеріалу в репетиційному режимі;

– удосконалення системи формування інтелектуальної та діяльнісно-практичної компетентностей дітей.

УДК 378.015.311:159.922.62

Л.Г. Колоніна

аспірант кафедри теорії і методики
музичної освіти та хореографії
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

ФАКТОР “ЗРІЛОСТІ” ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ В УМОВАХ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація: Автор наголошує на виявленні рівня зрілості студента як одному із важливих факторів для ефективного формування

індивідуальної освітньої траєкторії. Виокремлюються основні показники таких видів зрілості як: психічна, соціальна (частково громадська), академічна та особистісна.

Ключові слова: психологічна зрілість, соціальна зрілість, академічна зрілість, особистісна зрілість, індивідуальна освітня траєкторія.

Annotation: The author emphasizes the level of maturity of the student as one of the important factors for the effective formation of an individual educational trajectory. The main indicators of such types of maturity as: mental, social (partly public), academic and personal.

Key words: psychological maturity, social maturity, academic maturity, personality maturity, individual educational trajectory.

Однією з головних задач особистісно-орієнтованої парадигми навчання яка базується на принципах гуманізації та індивідуального підходу є виявлення творчого потенціалу індивіда, вивчення й створення сприятливих умов для його реалізації. Тому педагогічні технології створюють нові сприятливі умови для виявлення та розвитку індивідуальних можливостей та надають право студенту на самостійну організацію своєї діяльності. Шляхом до професійної самореалізації є певний вибір, який окреслює професійне й соціальне середовище і в якому студент буде стверджувати себе як особистість та професіонал. Однією із можливостей такого вибору є організація індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) студента. Формування ІОТ залежить від цілого ряду чинників: спеціально організоване педагогічне середовище; власної інтегративної активності студента як суб'єкта навчання; структура навчальної інформації; спосіб подачі навчального матеріалу; система практико-орієнтованих завдань; технологія організації самостійної роботи студента тощо. Все це забезпечується при постійній педагогічній підтримці але й сам студент при цьому також повинен виступати активним і відповідальним суб'єктом власного освітнього процесу.

Рівень розвитку особистості, коли вона сама може приймати відповідальні рішення як в особистому так і в суспільному житті називають зрілістю. З цього логічним підмічається той факт, що тільки зріла особистість має можливість формувати і нести відповідальність за власне освітнє середовище та особистісну траєкторію розвитку в ньому. Тому буде доцільним слотатку виявити рівень зрілості студента для подальшого ефективнішого формування його ІОТ [2].

Зрілість є унікальним безперервним процесом становлення та розвитку кожної особистості. В науковій літературі філософи, соціологи, психологи та педагоги (Г. Олпорт, А. Маслоу, К. Роджерс, А. Реан, Б. Ананьев, К. Юнг, Е. Еріксон, А. Деркач, А. Бодальов, Є. Ільїн, Г. Сухобська, З. Фрейд, Е. Фромм, Б. Братусь, Дж. Ловінгер, О. Рибалко) вказують та розглядають різні види зрілості (психологічна зрілість, соціальна зрілість, академічна та особистісна зрілість) як

окрему якість особистості студента, але все одно не встановлено єдиних критеріїв для опису абсолютно зрілої особистості. Однак, ми пропонуємо розглядати зрілість як “фактор зрілості”, тобто розглядати як *інтегральну* якість, яка містить в собі психологічний, соціальний, академічний та особистісний компоненти. Це надасть нам можливість встановити основні показники по кожному з компонентів, що в підсумку дозволить нам мати уявлення про рівень загальної зрілості. Далі детальніше по кожному з компонентів “фактору зрілості” [6].

Психологічний компонент. У сучасній психології виділяються різні аспекти “фактору зрілості”, відповідно до яких можна говорити про наявність психофізіологічної, когнітивної, соціальної, психологічної, емоційної та моральної зрілості студента. Поняття “психологічна зрілість” досліджується як багатогранний та багатовимірний об’єкт. Причому представники різних психологічних підходів і напрямків в своїх дослідженнях виділяють різні складові властивості. Для розуміння змісту конструкту “психологічна зрілість” розглянемо її, з нашої точки зору, основні атрибути необхідні для відправної точки студента в особистісному навчальному середовищі:

- відповідальність та локус контролю;
- прояв оціночної рефлексії, здатність ставити реальні цілі, самостійне відстеження виконання власних дій та їх результатів (самоконтроль);
- самоприйняття, саморозуміння, самоактуалізація, спрямованість на саморозвиток, відкритість для змін та поглиблення досвіду;
- самостійна автономія, психологічна суверенність, сила характеру;
- управління та організація власного життя, емоційно-адекватна реакція на різні ситуації, регуляція власної поведінки;
- широта інтересів, творча реалізація,
- гуманістичні цінності, демократичний склад характеру, толерантність, поблажливість, емпатія, моральна свідомість;
- здатність будувати міжособистісні відносини [1;6].

Соціальний компонент проявляється в соціально спрямованій поведінці студента в усіх сферах життєдіяльності; в засвоєнні суспільних норм і цінностей; в активній громадській позиції; в здатності правильно сприймати соціум та себе в ньому. Розглядаючи соціальну зрілість як системну якість цілісного освітнього розвитку студента ми зупиняємося на трьох основних показниках:

- соціальна активність (формування та розвиток ініціативи; прагнення до самореалізації; бажання бути корисним громаді; наполегливість в досягненні особистісно та соціально значущої мети);
- соціальне самовизначення (прагнення до професійної реалізації; розвиток мотивації та бажання відносно набуття обраної професії; уміння практичного застосувати набутих ЗУН);

– соціальна відповідальність (спроможність дотримуватись норм поведінки; дотримання адекватних проявів у разі неуспішного вирішення конфлікту або програшу в конкурентній боротьбі (сублімації, інтелектуалізації та компенсації, а не агресія); відповідальність за власні дії та вчинки; якісь освітньо-навчальної діяльності).

Відгалуженням соціального компоненту є громадянська зрілість, яка вирізняється наявністю високого рівня національної та планетарної свідомістю підкріпленої гуманістичною мораллю. Та наявністю знанням власної культури, освіченістю та виконанням своїх громадських обов'язків [4].

Академічний компонент. У науковий обіг було введено поняття “академічна зрілість” (Т. Страва) яке визначається як психологічне інтегральне утворення, що характеризує особистісний еталон сучасного студента, його здатність до виконання конструктивний навчальних ролей і прояву активності в процесі навчання [7]. На нашу думку показниками такої академічної зрілості є:

– прагнення до пізнання, готовність до високої та якісної активності;

– зростання аутопсихологічної компетентності;

– почуття відповідальності за результати своєї навчальної діяльності, адекватна самооцінка, підвищення культури самоврядування;

– високий рівень самостійності в прийнятті рішень і їх проваджень, готовність до зміна ціннісних орієнтацій та мотиваційних установок;

– усвідомлення самостійної побудови перспектив свого розвитку в навчальній діяльності, самостійне відстеження своєї діяльності, освоєння нових алгоритмів вирішення професійних завдань;

– здатність і готовність оптимально конструктивно долати навчальні труднощі та життєві негаразди, що з'являються в період фахової підготовки;

– розвиток професійно важливих якостей, які визначаються специфікою обраної діяльності;

– підвищення креативності діяльності, естетична розвиненість;

– високий рівень довільності в своїх емоціональних реакціях та поведінці (емоційна зрілість), інтерперсональна компетенція.

Академічна зрілість студента розуміється нами як складний і неоднозначний компонент, який вказує на ступінь усвідомлення ним своїх можливостей і потреб та вміння осмислити вимоги до нього. Академічно самосвідомий студент вміє обирати оптимальну стратегію навчання на основі суб'єктної позиції. Чим розвиненіша академічна самосвідомість студента, тим вище рівень академічної зрілості. Він не тільки забезпечує успішну адаптацію до умов сучасної освіти, а й у майбутньому буде тією базою, на якій виникне їх вже професійна зрілість [7].

Особистісний компонент. За останні роки у психолого-педагогічних дослідженнях, присвячений особистісно-професійному розвитку студента, все частіше вживається поняття "особистісна зрілість". Особливість цього компоненту у тому, що якщо змінюється рівень особистісної зрілості, то й докорінно змінюється й механізм формування особистості. Так, наприклад, студент з низьким рівнем особистісної зрілості розвиватиметься як фахівець тільки за наявності сприятливих, добре організованих зовнішніх умов та обставин (звісно, з наявності зовнішньої мотивації). В свою чергу, студент починаючи з рівня більшого за середній самостійно організовує ситуації саморозвитку. В якості провідних характеристик студента як майбутнього фахівці для цього компоненту ми вбачаємо у:

- актуалізація мотивів досягнення, розширення кола інтересів та удосконалення системи потреб;
- активна внутрішня потреба в самореалізації і саморозвитку;
- висока відповідальність за власний професійний розвиток, розумна незалежність;
- розвиток та збагачення професійно значущих компетенцій;
- позитивне мислення, емпатія;
- гнучкість та здатність до адаптації [2].

Перераховані вище компоненти окресленого нами "фактору зрілості" дозволили визначити їх показники та характеристики. Однак, нагадуємо та зауважуємо, що зрілість розглядається як цілісна характеристика і не зводиться до окремих властивостей особистості. Це складне злагоджене гармонійне системне утворення, яке безперервно розвивається. Тому впродовж усієї своєї фахової підготовки студент повинен буде оцінювати свою поведінку, свій професійний досвід зіставляючи з реальними або передбачуваними оцінками, а також зі сторони конкурентоспроможності. Його "фактор зрілості" буде зростати та поглиблюватися, що відобразатиметься на його особистісному розвитку як фахівця, що в свою чергу буде відобразатися на його індивідуальній освітній траєкторії. Тому, "Фактор зрілості", на нашу думку, є однією з передумов для успішного професійного становлення студента. Бо саме вірно встановлений рівень зрілості студента, який окреслить всі його властивості та особливості як індивіда так і майбутнього фахівця, дасть змогу побудувати більш ефективну індивідуальну освітню траєкторію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Брантова Ф.С. Подання про психологічно зрілої особистості у свідомості людей різного віку / Ф.С. Брантова // дис. к.псих.н., - Москва, 2010.
2. Ільїн Є.П. Психологія дорослості [Навчальний посібник] / Є.П. Ільїн -Пітер., 2012р. - 544 с.

3. Лаврентьев Г.В., Лаврентьева Н.Б. До питання про формування академічної зрілості студента вузу / Г.В. Лаврентьев, Н.Б. Лаврентьева – Барнаул: БДПУ, 2006. – 279 с.

4. Мироненко Т.П. Формування громадянської зрілості у майбутніх вчителів / Т.П. Мироненко // Автореферат дис. к.пед.н., – О., 2001. – 19 с.

5. Реан А.А. Акмеология личности / А.А. Реан // Психологический журнал, 2000. – Т.21. – № 3. – С. 88-95.

6. Самоукина Н.В. Психология та педагогіка професійної діяльності / Н.В. Самоукина. – М.: Асоціація авторів та видавців "Тандем", Вид. ЭКМОС, 1999. – 352 с.

7. Страва Т. Академічна зрілість як інтегральна цінність і показник готовності студентів до професійної діяльності / Т. Страва // автореф. дис. д.пед.н. – М., 1999. – 38 с.

УДК 78.036.038.6

T.O.Kulaha
postgraduate student of the
Department of Theory and Methodology
of Music Education and Choreography
Bogdan Khmelnytsky Melitopol
State Pedagogical University

CONTEMPORARY MUSIC AS A CIVILIZATION PHENOMENON OF POSTMODERN

Annotation. The theses cover contemporary musical art as a holistic civilizational system of postmodern and reveals the basic signs of its formation - synthesis and synergy.

Key words: contemporary music, postmodern, formation, "mixed style", synthesis, synergy.

T.O.Кулага
аспірант кафедри теорії та методики музичної освіти та хореографії
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

СУЧАСНА МУЗИКА ЯК ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ФЕНОМЕН ПОСТМОДЕРНУ

Анотація. В тезах висвітлюється сучасне музичне мистецтво як цілісна цивілізаційна система постмодерну та розкриваються основоположні ознаки його становлення – синтезування та синергія.

Ключові слова: сучасна музика, постмодерн, становлення, "змішаний стиль", синтез, синергія.

The formation and development of contemporary musical art was caused by the rapid changes in society: civil and world wars, economic